

Kansfonds
geven om
een ander

Logo Kansfonds.

Echte probleem achter thuisloosheid oplossen

Kansfonds zoekt betekenisvolle coalities met anderen

Door: Theo Schuyt

21-03-2024

Vermogensfondsen

Kansfonds is een inspirerend voorbeeld van een filantropische organisatie die het gemeenschapsbelang versterkt. Maar dan totaal anders dan we gewend zijn. Het fonds laat zien hoe filantropie eruitziet als je niet langer pleisters plakt op de gevolgen van bestaansonzekerheid, maar juist een beweging op gang brengt om tot structurele oplossingen te komen. Dit is de eerste aflevering in een serie casussen over filantropische fondsen uit het handboek 'Filantropie. Hoe maatschappelijke betrokkenheid ons helpt te overleven' van Theo Schuyt.

HILVERSUM – Ondanks de groeiende welvaart raakt een grote groep mensen in Nederland verder achterop. Ze hebben geen onderdak, nauwelijks geld om van rond te komen en ze raken buitengesloten. De coronatijd, energiecrisis en hoge inflatie leerden ons dat er niet veel nodig is om in zo'n situatie te terecht te komen.

Hoeveel mensen achterop raken – en wie dat zijn - is overigens niet altijd exact duidelijk. Zo blijven mensen die dak- en thuisloos zijn, vaak buiten beeld. Ze slapen bijvoorbeeld op de bank bij vrienden, of in een stacaravan. Dit blijkt uit de zogeheten ETHOS-telling die Kansfonds liet uitvoeren om de volledige groep dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen. Om hoeveel mensen gaat het? Wie zijn het? Juist die inzichten kunnen dak- en thuisloosheid in ons land structureel helpen oplossen.

Betekenisvol leven

Kansfonds is het fonds dat zich inzet voor iedereen die een thuis ontbeert. Een thuis hebben betekent niet alleen een dak boven je hoofd, een plek waar het veilig is en waar je niet kan worden weggestuurd. Het staat ook voor de zekerheid dat je kan rondkomen en dat je betekenisvol kunt meedoen in de samenleving. Als hybride fonds put Kansfonds uit diverse financieringsbronnen: opbrengsten uit goededoelenloterijen, fondsen op naam, particuliere giften en het rendement op eigen vermogen.

Aan de drijfveren van het fonds ligt van oudsher het katholiek sociaal denken ten grondslag. Ofschoon katholiek van oorsprong, gaat dit gedachtegoed over fundamentele en universele waarden in de samenleving. Die waarden zijn: ieder mens telt, niemand leeft voor zichzelf, meebouwen vanuit eigen kracht en zorg voor elkaar.

Weeffouten

Een aantal jaren geleden hebben we Kansfonds een opmerkelijke weg zien inslaan. Van origine steunde het jaarlijks tussen de 500 en 600 lokale initiatieven voor mensen in kwetsbare situaties. Maar dat, zo concludeerde het fonds, zal nooit genoeg kunnen zijn zolang maatschappelijke 'weeffouten' mensen 'gevangenhouden' in situaties die hen kwetsbaar maken – én houden.

Die pijnlijke conclusie trok het fonds onder meer nadat het zich jarenlang met lokale projecten had ingezet voor dak- en thuisloze jongeren in ons land. Hoewel de projecten voor de betrokken jongeren veel opleverden, groeide het aantal in die situatie gestaag. Het échte probleem werd niet opgelost. Jongeren die dakloos zijn, lopen namelijk keihard aan tegen onbedoelde effecten van beleid. Zo kunnen zij doorgaans geen uitkering aanvragen als ze geen woonadres hebben. Of ziet de hulpverlener er geen heil in om een dakloze jongere te helpen zolang er geen stabiele woonsituatie is.

Baanbrekende ideeën

Daarom zette Kansfonds in 2020 het programma *Alle jongeren een thuis* op, waarin het met tal van partners op zoek gaat naar de oorzaken van dit probleem. Wat is er nodig om de basis van deze jongeren op orde te krijgen? Zoals een plek om te wonen, studie, inkomen, geen schulden meer en vooral: toekomstperspectief. In het programma krijgen projecten geld om met lef aan de slag te gaan met baanbrekende ideeën.

Actieonderzoek speelt bij die zoektocht een belangrijke rol. In de uitvoering van de projecten leren projectleiders van de knelpunten die zij tegenkomen. Kunnen ze bijvoorbeeld iets verzinnen voor de hindernissen? En hoe kan dat wat bij de een werkt, ook in een andere gemeente succesvol zijn?

Om dit te realiseren verbindt Kansfonds allerlei partijen met elkaar die bij een doorbraak kunnen helpen. Denk aan maatschappelijke organisaties, filantropen en fondsen, maar ook overheden die verantwoordelijkheid dragen voor deze jongeren. Ook betreft Kansfonds nadrukkelijk jongeren zélf. Wat hebben zij nodig, waar lopen zij tegenaan, wat zijn hun dromen?

Kansfonds doet met thuisgeven een appèl op iedereen om zichtbaar te maken hoe we het als samenleving anders kunnen organiseren. Bijvoorbeeld door geslaagde initiatieven over te nemen. En door ons als gemeenschap, bedrijf, organisatie, woningcorporatie en overheid af te vragen: hoe kunnen wij met structurele oplossingen meer van betekenis zijn voor wie geen thuis heeft?

Ambitie

In korte tijd heeft Kansfonds zich ontwikkeld als fonds in de luwte naar aanjager van de beweging iedereen een thuis. Diverse programma's daarachter zijn de drijvende motor, bijvoorbeeld rond woonoplossingen en afrekenen met armoede. Voortdurend gaat het fonds daarbij betekenisvolle coalities aan met overheden, bedrijven, cofinanciers en vele andere partners. Net zolang tot het doel is bereikt: iedereen een thuis.

Theo Schuyt is hoogleraar Filantropie aan de VU in Amsterdam.

Bestel hier zijn handboek: <https://www.aup.nl/nl/book/9789024432431/filantropie>

Met dank aan Kansfonds voor de geactualiseerde versie van deze casus.

www.kansfonds.nl

Kansfonds op Impact Fair

Henriëtte Hulsebosch, directeur van Kansfonds, wordt op donderdagochtend 4 april geïnterviewd op de Impact Fair in De Jaarbeurs in Utrecht. Dat gebeurt vlak na de opening van deze *do good* beurs voor bedrijven, organisaties, jongeren en betrokken Nederlanders.

Hulsebosch was vorig jaar winnaar van de DDB 100, de *ranking* van de honderd meest invloedrijke spelers in de filantropie. Zij zal worden bevraagd over Kansfonds door Bert Koopman, hoofdredacteur van het filantropieplatform DDB.

De Impact Fair is een driedaagse beurs met honderd exposanten. Elke dag ligt de focus op een andere doelgroep: donderdag B2B, vrijdag Gen Z en zaterdag publiek dat een verantwoord dagje uit wil met het hele gezin.